

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Š. H.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o úpravu starobního důchodu podle zákona č. 87/1991 Sb. o mimosoudní rehabilitaci, ke kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2005, č. j. 17 Cad 29/2005 – 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 1. 2005, zamítla Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) žádost žalobce o úpravu důchodu z důvodu mimosoudní rehabilitace pro nesplnění podmínek ust. § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. (o důchodovém pojištění) v platném znění s odůvodněním, že k žádosti nebylo předloženo osvědčení organizace vydané podle § 22 zákona č. 87/1991 Sb. o mimosoudní rehabilitaci; nebylo tak prokázáno, že pracovní vztah skončil z důvodů uvedených v § 21 tohoto zákona. Nebylo předloženo ani soudní rozhodnutí podle § 22 zákona č. 87/1991 Sb.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal prošetření všech okolností případu a možnosti domáhat se zápočtu všech dob odpracovaných jím v I. pracovní kategorii, neboť svou práci vykonával převážně na pracovištích, kde všichni pracující byli zařazeni pro důchodové účely v I. pracovní kategorii. Žádal dále též zmírnění křivd, které na něm byly spáchány v období totality a navrhoval, aby rozhodnutí žalované bylo zrušeno a věc jí vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě poukázala na to, že napadené rozhodnutí se netýká ustanovení výše starobního důchodu žalobci v závislosti na započtené době zaměstnání, resp. v závislosti na zařazení této doby do preferované pracovní kategorie, ale toliko žádosti žalobce o úpravu důchodu podle zákona č. 87/1991 Sb. o mimosoudní rehabilitaci. Protože splnění podmínek ust. § 21 uvedeného zákona žalobce nedoložil, navrhovala, aby žaloba byla zamítnuta.

Napadeným rozsudkem ze dne 12. 9. 2005, č. j. 17 Cad 29/2005 – 31, Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl a současně vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Shodně se žalovanou uzavřel, že žalobce v průběhu řízení nepředložil doklad, jímž by doložil, že jeho pracovní vztah v rozhodném období, vymezené tímto zákonem, skončil z některého důvodu uvedeného v § 21 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., tedy z důvodu

politické perzekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody. Žalobce nepředložil osvědčení organizace, u níž byl v pracovním vztahu, nebo jejího právního nástupce o takovém skončení pracovněprávního vztahu, ani nedoložil rozhodnutí soudu ve smyslu § 22 odst. 3 cit. zákona, že důvodem skončení pracovní vztahu byly okolnosti uvedené v § 21 zákona o mimosoudních rehabilitacích. Proto byla žaloba jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnuta. Pokud jde o požadavek žalobce, aby byl jeho důchod vypočten z I. pracovní kategorie, uvedl krajský soud, že této otázky se rozhodnutí žalované netýkalo a je proto třeba, aby žalobce u žalované podal novou žádost, v níž se bude dožadovat úpravy starobního důchodu právě z tohoto důvodu.

Napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě byl doručen zástupci žalobce JUDr. Janu Starzykovi, advokátu se sídlem v Třinci – Staré Město, Husova 401, který žalobce v řízení před krajským soudem zastupoval, dne 22. 9. 2005. Proti uvedenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 14. 10. 2005 kasační stížnost, v níž nesouhlasí se zamítnutím jeho žádosti o úpravu důchodu z důvodu mimosoudní rehabilitace. Připomíná, že dosud nemohl prokázat, že jeho pracovní vztah k dřívějšímu zaměstnavateli, tj. podniku S. s., K. S., M. S. J., skončil z důvodů uvedených v § 21 zákona o mimosoudní rehabilitaci, neboť se do dnešního dne nedopátral, kde je uložen archiv této organizace. Adresy archivů Slovenské republiky se dozvěděl až z dopisu doc. JUDr. K., CSc., tedy veřejného ochránce lidských práv na Slovensku. Žalobce však uvedl jména svědků, kteří by mu mohli skutečnost jeho zařazení do I. kategorie prokázat, tak jak to uvedl již ve svém podání ze dne 10. 2. 2005 Nejvyššímu správnímu soudu. Proto odkázal na údaje v tomto podání uvedené. Dále uvádí, že požádal Českou advokátní komoru v Praze o určení advokáta pro toto řízení a na základě této žádosti mu byl přidělen advokát JUDr. Jan Starzyk z Třince. Po jeho určení se ihned s uvedeným advokátem kontaktoval a ten měl jeho podání doplnit. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nemá k dispozici všechny důkazy z archivu svého bývalého zaměstnavatele, odkázal stěžovatel pouze na svědecké výpovědi. Má však za to, že je nutno nejen vyslechnout svědky, ale vyčkat též pořízení požadovaných důkazů – osvědčení, zařazení do I. pracovní kategorie a dalších dokumentů z archivu Slovenské republiky. Navrhuje proto přezkoumat dosavadní stav řízení u Krajského soudu v Ostravě, vyčkat na důkazní listiny a do té doby odročit řízení na neurčito.

Protože v záhlaví kasační stížnosti, stěžovatelem vlastnoručně podepsané, byl označen jako jeho zástupce JUDr. Jan Starzyk, advokát se sídlem v Třinci – Staré město, Husova 40, aniž by jeho zastupování pro řízení o kasační stížnosti bylo doloženo příslušnou plnou mocí, uložil Krajský soud v Ostravě uvedenému advokátovi a žalobci, aby do dvou týdnů od doručení výzvy, předložili chybějící plnou moc pro řízení o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku. Současně byli poučeni, že pro řízení o kasační stížnosti je zastoupení advokátem nezbytnou zákonnou podmínkou a nebude-li ve stanovené lhůtě zastoupení doloženo, může být kasační řízení odmítnuto.

Stěžovatel na tuto výzvu soudu nereagoval a advokát JUDr. Jan Starzyk ve stanovené lhůtě sdělil soudu, že mu pan Š. H. neudělil plnou moc k zastupování pro řízení o kasační stížnosti a proto jí nemůže soudu předložit. Dodal, že stěžovatel po vydání rozsudku se vzdor jeho výzvě nedostavil do jeho kanceláře a dosud s ním nemá žádný kontakt.

Krajský soud v Ostravě předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o podané kasační stížnosti s tím, že jde o kasační stížnost podanou opožděně.

Nejvyšší správní soud se s názorem Krajského soudu v Ostravě o opožděnosti podané kasační stížnosti ztotožňuje.

Z obsahu spisu vyplývá, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 9. 2005 č. j. 17 Cad 29/2005 – 31 byl doručen zástupci stěžovatele advokátu JUDr. Janu Starzykovi dne 22. 9. 2005, jak o tom svědčí písemný záznam na doručence obálky, v níž byl rozsudek advokátu doručován. Tento rozsudek obsahoval řádné poučení o možnosti podání kasační stížnosti ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku, kterou stěžovatel zaslal jednak Krajskému soudu v Ostravě a jednak přímo Nejvyššímu správnímu soudu, byla v obou případech podána dne 14. 10. 2005 na poště 1, jak o tom svědčí otisk razítka uvedené pošty na doporučených zásilkách.

V souladu s ust. § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů od doručení rozhodnutí, jak správně v poučení, které je součástí napadeného rozsudku, uvedl Krajský soud v Ostravě. Podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu, počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odst. 2 téhož ustanovení lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků, končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, jenž určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. Podle ust. § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den této lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit.

Dnem, který určil počátek lhůty v projednávané věci byl čtvrtek dne 22. 9. 2005. V tento den bylo totiž v souladu s ust. § 42 odst. 2 s. ř. s. doručeno napadené rozhodnutí krajského soudu tehdejšímu zástupci stěžovatele. Podle zmíněného ustanovení, má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze tomuto zástupci. Od tohoto data je tudíž nutno odvíjet běh dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti. Posledním dnem této lhůty pak v souladu s výše již cit. ust. § 40 odst. 2 s. ř. s. byl čtvrtek dne 6. 10. 2005. Tento den se totiž svým označením (čtvrtek) shoduje se dnem, jenž určil počátek lhůty. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla podána, jak vyplývá z údajů uvedených na poštovních obálkách v nichž byla odeslána, až dne 14. 10. 2005 (Krajskému soudu v Ostravě i Nejvyššímu správnímu soudu byla doručena dne 17. 10. 2005), nezbyvá než konstatovat, že se tak stalo po marném uplynutí lhůty pro podání předmětné kasační stížnosti a tudíž opožděně. Nejvyšší správní soud jí za této situace musel podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., použitého pro toto řízení podle § 120 s. ř. s., jako opožděně podanou odmítnout, aniž by se mohl zabývat její věcnou důvodností.

Za situace, kdy byla kasační stížnost podána opožděně, nebylo již třeba odstraňovat nedostatek povinného zastoupení stěžovatele advokátem pro řízení o kasační stížnosti a nebylo již třeba ani odstraňovat vady kasační stížnosti, jimiž nepochybně trpěla, neboť v ní mimo jiné stěžovatel poukazoval na důvody, které se netýkaly přezkoumávaného rozhodnutí žalované a nebyl v ní ostatně ani petit návrhu. Odstraňování nedostatků kasační stížnosti za situace, kdy byla podána opožděně by bylo nadbytečné a neekonomické. Opožděně podanou kasační stížnost nelze projednat.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo Nejvyšším správním soudem v souladu s ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.) rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

